

**Ben Yaakov
Ben Yochana
Kashkash & Co.**

בן יעקב, בן יוחנה, קשקש ושות'
משרד עורכי דין

P.O.B 4110, Nes Ziona 74140
Tel - +972-73-7955590,
Fax - +972-73-4930995
Email - office@b-y-law.com

ת.ד. 4110 פארק המדע, נס-ציונה 74140
טל" - 073-7955590 פקס - 073-4930995
דוא"ל - office@b-y-law.com

**יום שני כ"ד חשוון תשע"ד
28 אוקטובר 2013**

7. באי כוחו של המבקש המייצגים אותו בבקשה זו הינם עורכי הדין - אורי בן יוחנה מ.ר. 64979, אבי בן יעקב מ.ר. 61081 ממשרד עורכי הדין בן יעקב, בן יוחנה ושות' שפרטיו בכותרת הודעה זו ועו"ד יוליה ולצמן מ.ר. 65262

8. עילות התובענה הינן כדלהלן:

8.1 הפרת חובה חקוקה, כאשר החיקוק שהפרתו מיוחסת למשיבה הינו, סעיף 34' לחוק חניה לנכים תשנ"ד-1993 - קרי הפרת חובתה החוקית של המשיבה לשאת בעלות החניה עבור אדם עם מוגבלות כאשר החניה בתשלום בחניונים המצויים בסניפי המשיבה מהווים את נקודת הגישה הנגישה היחידה לאדם עם מוגבלות.

8.2 רשלנות - כמשמעותה בסעיפים 35 ו-36 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] - בכך שהמשיבה התרשלה ביחס לקיום חובותיה לשאת בעלות החניה עבור הזכאים לכך או לחילופין להנהיג הסדר של שיפוי זכאים.

8.3 הפרת חובה, הפרת חובת תום הלב - בכך שהמשיבה הפרה את חובת תום הלב כלפי לקוחותיה במסגרת החוזה שבין הצדדים.

8.4 עשיית עושר ולא במשפט - בכך שמשיבה "חסכה" לעצמה את ההוצאה, אותה היתה מחויבת להוציא עפ"י דין וכתוצאה מכך שמרה בדידה סכומים שלא מעשיה ו/או מחדליה היו יוצאים מידה.

9. הקבוצה כוללת את:

"כלל חברי המשיבה העונים על ההגדרה שבסעיף 5 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998, קרי כל חבר במשיבה עם לקות פיזית, נפשית או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלם מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים אשר הונפק לו מאת משרד התחבורה "תג חניה לנכה" ואשר בהיעדר גישה נגישה אחרת לסניפי המשיבה, חנה בחניונים בתשלום המצויים בסניפי המשיבה ונדרש לשלם עבור החניה ב-7 השנים שקדמו לבקשה, לרבות כל הורה או מלווה לאדם כאמור, ש"תג חניה לנכה" הונפק לפי מספר הרכב שבבעלותו".

10. השאלות העובדתיות והמשפטיות המשותפות לכלל חברי הקבוצה:

10.1 האם המשיבה במעשיה ו/או במחדליה, התרשלה כלפי חברי הקבוצה.

ת.ד. 4110 פארק המדע, נס-ציונה 74140 טל" - 073-7955590 פקס - 073-4930995 דוא"ל - office@b-y-law.com

P.O.B 4110, Nes Ziona 74140 Tel - +972-73-7955590, Fax - +972-73-4930995, Email - office@b-y-law.com

WWW.B-Y-LAW.COM

בא"ב
29/10/13

P.O.B 4110, Nes Ziona 74140
Tel - +972-73-7955590,
Fax - +972-73-4930995
Email - office@b-y-law.com

ת.ד. 4110 פארק המדע, נס-ציונה 74140
טל - 073-7955590 פקס - 073-4930995
דוא"ל - office@b-y-law.com

יום שני כ"ד חשוון תשע"ד
28 אוקטובר 2013

לכבוד,

עו"ד תמר פינקס
הרשות להגנת הצרכן
מרח' בנק ישראל 5,
ירושלים, 9195021
טל: 02-6556789
פקס: 02-6662590
cpfa@moital.gov.il

כב' השופט מיכאל שפיצר
מנהל בתי המשפט
מרח' כנפי נשרים 22,
ירושלים, 9546434
טל: 02-6556789
פקס: 02-6662590
tovanot@court.gov.il

מר יהודה וינשטיין
היועץ המשפטי לממשלה
מישרד המשפטים
רח' צלאח אל דין 29,
ירושלים, 9711052
פקס: 02-6513191
פקס: 02-6467001
ClassActionFiling@justice.gov.il

א.ג.א.

הנדון: הודעה בדבר הגשת בקשה לאישור תובענה ייצוגית

1. בהתאם לתקנות תובענות ייצוגיות, התשי"ע-2010, מתכבד הח"מ להודיע על הגשת בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה היום, יום 28.10.2013 בבית המשפט המחוזי בתל אביב, כמפורט להלן:
- ת"צ 58649-10-13 גנון נ' שירותי בריאות כללית.
2. בקשה זו הוגשה על פי סעיף 1 לתוספת השנייה לחוק התובענות הייצוגיות, דהיינו בקשה לאישור - "תביעה נגד עוסק בהגדרתו בחוק הגנת הצרכן בקשר לעניין שבינו לבין לקוח בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו".
3. עניינה של הבקשה הינה בהפרת הוראות חוק חנייה לנכים, תשנ"ד-1993, על ידי המשיבה.
4. המבקש הינו לקוח של קופת החולים, שיתג חניה לנכה" מטעם רשות הרישוי (מישרד התחבורה) הונפק לבנו הסובל מהפרעת ASD (Autistic Spectrum Disorder) לפי מספר הרכב שבבעלותו.
5. בכל פעם בה הגיע המבקש לסניף המשיבה בה מטופלים הוא ובני ביתו, בליווי בנו לצורך קבלת שירותים רפואיים מאת המשיבה עבור בנו, נדרש לשלם עבור החניה במקום. זאת על אף שהמדובר במקום ציבורי, בשירות ציבורי ובמקום המחווה את נקודת הגישה נגישה היחידה עבור אדם עם מוגבלות.
6. למבקש נגרמו כתוצאה ממעשיה ו/או מחדליה של המשיבה נזקים ממוניים ובלתי ממוניים הכוללים בין היתר אובדן הזדמנות, קרי עלות החניה מקום שהיה פטור ממנה, פגיעה באוטונומיה ובחופש הרצון, שליחת זכויותיו עפ"י דין, פגיעה בכבוד ובטוחות ותחושות שליליות מסוג זה, תסכול והשפלה.

ת.ד. 4110 פארק המדע, נס-ציונה 74140 טל - 073-7955590 פקס - 073-4930995 דוא"ל - office@b-y-law.com

P.O.B 4110, Nes Ziona 74140 Tel - +972-73-7955590, Fax - +972-73-4930995, Email - office@b-y-law.com

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

28/10/2013

ת"צ 58649-10-13 גנון נ' שירותי בריאות
כללית מחוז דן

מספר בקשה (רְפֻמַּת הַתִּלְב): 1

חיק 58649-10-13

טלפון מרכז מידע: 077-2703333

אישור על פתיחת בקשה
مُصَادَقَة عَلٰى تَسْجِيلِ تِلْب

ניתן אישור כי ביום (מְصَادَقַת בְּהַזָּ אֲנֵהּ פִּי יוֹמ) 28 אוקטובר 2013 בשעה (בַּסָּעָה) 11:15 הוגשה בקשה מסוג (פְּדֻמַּת תִּלְב מִן נֹע): כללית, לרבות הודעה בקשה לאישור תובענה כייצוגית בתיק (בְּقִضִיָּה) ת"צ 58649-10-13 גנון נ' שירותי בריאות כללית מחוז דן.

מספר הבקשה הוא (רְפֻמַּת הַתִּלְב הוּ): 1.

בכל פנייה לבית המשפט בנוגע לבקשה זו, יש לציין את מספר הבקשה.
كُل مَرَاجَعَة لِّلْمَحْكَمَة الْمُنْتَلَقَة فِي التِّلْب عَلَيْك أَن تَذْكُر رَقْم التِّلْب.

**Ben Yaakov
Ben Yochana
Kashkash & Co.**

בן יעקב, בן יוחנה, קשקש ושות'
משרד עורכי דין

P.O.B 4110, Nes Ziona 74140
Tel - +972-73-7955590,
Fax - +972-73-4930995
Email - office@b-y-law.com

ת.ד. 4110 פארק המדע, נס-ציונה 74140
טל" - 073-7955590 פקס - 073-4930995
דוא"ל - office@b-v-law.com

טל 073-7955590
פקס 073-4930995

**יום שני כ"ד חשוון תשע"ד
28 אוקטובר 2013**

10.2. האם המשיבה התעשרה שלא כדין על גבם של חברי הקבוצה.

10.3. האם הפרה המשיבה את חובותיה על פי הוראות חוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993.

10.4. האם גרמה המשיבה במעשיה ו/או במחדליה לנזק לחברי הקבוצה ומה שיעורו.

11. הסעדים המבוקשים במסגרת התובענה:

11.1. להצהיר כי המשיבה הפרה את הוראות החוק כמפורט בבקשה.

11.2. להורות על מתן צו עשה למשיבה, המורה לה לאכוף אלא לתור, הסדר כולל ומקיף בכלל סניפיה שיביא לתיקון המצב הקיים לפיו נדרשים אנשים עם מוגבלויות בעלי "תג חניה לנכה" לשלם בעבור חניה בסניפיה של המשיבה (כאשר החניה בתשלום הינה הגישה הנגישה היחידה לאדם עם מוגבלות) או לחילופין להורות על הסדר שיפוי חולם בכל סניפיה. בתוך כך מבוקש כי בית המשפט יורה למשיבה להציב בעמדות התשלום ובכניסות לחניונים בסניפיה בהם קיימים חניונים בתשלום, שלטים בולטים וברורים שמטרתם ידע חברי הקבוצה בדבר זכאותם לחניה ללא תשלום בנסיבות כאמור.

11.3. להורות על פיצוי כספי לחברי הקבוצה בגין הנזקים הממוניים והבלתי ממוניים שנגרמו להם הכוללים את הנזק הכספי בדמות הכספים שהוציא חברי הקבוצה על אף שהיו פטורים מהוצאתם על פי דין, שלילת כוח הבחירה והאוטונומיה, עוגמת הנפש, הפגיעה בנחיות, הפגיעה בכבוד, בזבוז הזמן וההטרדה.

11.4. סכום הפיצוי הנדרש לחברי הקבוצה מוערך בכ- **13,036,095 ₪**.

11.5. העתק הבקשה לאישור התובענה, מצורפים כקבצים נלווים להודעה זו. באם נדרש לכם עותק קשיח, אנא יידעו אותנו באמצעות משלוח דוא"ל לכתובת - office@b-y-law.com

בכבוד רב ובברכה,

אורי בן יוחנה, עורך דין

ת.ד. 4110 פארק המדע, נס-ציונה 74140 טל" - 073-7955590 פקס - 073-4930995 דוא"ל - office@b-y-law.com

P.O.B 4110, Nes Ziona 74140 Tel - +972-73-7955590, Fax - +972-73-4930995, Email - office@b-y-law.com

WWW.B-Y-LAW.COM

בעניין:

אבי גנון, ת.ז. 042252221
ע"י בייכ עוה"ד בן יעקב, בן יוחנה ושות', משרד עו"ד
ועוה"ד יוליה ולצמן
שכתובתם לצורכי הליך זה הינה:
רח' יהודה הלוי 108, תל-אביב.
טל': 077-4404107, פקסי: 077-4404108

(להלן: "המבקש")

- נ ג ד -

ובעניין:

שירותי בריאות כללית
מרח' ארלוזורוב 101 תל-אביב, 6209804

(להלן: "המשיבה")

בקשה לאישור תובענה כייצוגית

בית המשפט הנכבד מתבקש להורות כדלקמן:

- א. להכיר בתביעה אשר הוגשה על ידי המבקש בתיק זה נגד המשיבה כתביעה ייצוגית בהתאם להוראות חוק התובענות הייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות");
- ב. להגדיר את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה באופן הבא:

"כלל חברי המשיבה העונים על ההגדרה שבסעיף 5 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998, קרי כל חבר במשיבה עם לקות פיזית, נפשית או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלם מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים אשר הונפק לו מאת משרד התחבורה "תג חניה לנכה" ואשר בהיעדר גישה נגישה אחרת לסניפי המשיבה, חנה בחניונים בתשלום המצויים בסניפי המשיבה ונדרש לשלם עבור החניה ב-7 השנים שקדמו לבקשה, לרבות כל הורה או מלווה לאדם כאמור, ש"תג חניה לנכה" הונפק לפי מספר הרכב שבבעלותו"

- ג. במסגרת התביעה הייצוגית, מתבקש בית המשפט הנכבד להצהיר ולקבוע כי המשיבה הפרה את חובתה על פי סעיף 4ב' לחוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993, לשאת בתשלומי החניה בעבור אנשים עם מוגבלות, במקומות בהם הגישה הנגישה היחידה לסניפיה הינה באמצעות חניה בתשלום במקום.

- ד. על יסוד המבוקש בסעיף ג' לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבה לחדול ממעשיה המזיקים והפוגעניים ובתוך כך, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבה, לאכוף לאלתר, הסדר כולל ומקיף בכלל סניפיה, שיביא לתיקון המצב הקיים לפיו נדרשים אנשים עם מוגבלויות בעלי "תג חניה לנכה" לשלם בעבור חניה בסניפיה של המשיבה (כאשר החניה בתשלום הינה הגישה הנגישה היחידה לאדם עם מוגבלות) באופן המנוגד להוראות סעיף 4ב' לחוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993.
- ה. כן מתבקש בית המשפט הנכבד, לחייב את המשיבה, להציב בעמדות התשלום ובכניסות לחניונים בסניפיה בהם קיימים חניונים בתשלום, שלטים בולטים וברורים שמטרתם, ידע חברי הקבוצה בזמן זכאותם לחניה ללא תשלום בנסיבות כאמור.
- ו. בנוסף, מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבה לפצות את כלל חברי הקבוצה בגין נזקיהם הממוניים, אשר נגרמו להם בעטייה של הפרת הדין מצד המשיבה ולהורות על השבת הכספים ששולמו על ידי חברי הקבוצה על אף זכאותם לחניה ללא תשלום.
- ז. כן מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבה לפצות את כלל חברי הקבוצה בגין נזקיהם הבלתי ממוניים הכוללים את הפגיעה באוטונומיה של הפרט, הפגיעה בכבוד, אובדן הנוחות והרגשות השליליים מסוג כעס ותסכול שנגרמו לחברי הקבוצה כתוצאה ממעשיה ו/או מחדליה של המשיבה.
- ח. מאחר והערכה מדוייקת של גודל הקבוצה, וכפועל יוצא מכך היקף הנזקים שנגרמו לקבוצה, מחייבים את בחינת הנתונים המצויים בידי המשיבה בלבד, מעריך המבקש את סכום הפיצוי בגין הנזק לחברי הקבוצה לעת עתה, ובהעדר נתונים לגבי גובה הנזק על סך של **13,036,095 ₪**.
- ט. בנוסף ו/או לחילופין למבוקש בסעיפים ד'-ג' לעיל, היה ובית המשפט הנכבד יקבע כי פיצוי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות העניין, בין משום שלא ניתן לזהותם ובין אם מסיבה אחרת, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין על פי סמכותו מכוח סעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.
- י. בנוסף מתבקש בית המשפט הנכבד להורות ולקבוע כדלקמן:
1. להיעתר לבקשה לאישור התובענה הייצוגית כאמור בבקשה זו.
 2. להגדיר את הקבוצה בשמה תנוהל התובענה בהתאם להגדרת הקבוצה כפי שהיא מופיעה בראש בקשה זו, או לחילופין בכל אופן שיראה לבית המשפט הנכבד לנכון בהתאם לסמכותו לפי סעיפים 10(א), 10(ג) ו-14(א) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.
 3. להורות כי התובענה הייצוגית תתברר בקשר עם עילות התביעה המפורטות בבקשה זו להלן.
 4. לפסוק למבקש פיצוי מיוחד ושכר טרחה ראוי לבאי כוחו, על שטרחו ונקטו בהליכים במסגרת תובענה חשובה זו.
 5. לחייב את המשיבה בהוצאות בקשה זו ובשכר טרחת עו"ד.
- יא. כל ההדגשות בבקשה אינן במקור, אלא אם צוין מפורשות אחרת.

ואלה נימוקי הבקשה:

א. עניינה של הבקשה

1. עניינה של תובענה זו, במדיניות אסורה ומזיקה שנוקטת המשיבה, תוך הפרה בוטה ויסודית של הוראות ומטרות חוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993 שתכליתו, עיגון וקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלויות נוכח צרכיהם המיוחדים והנגשתם של מבנים, מתקנים ושירותים ציבוריים לקהלים אלה.
2. הפרות המיוחדות למשיבה, צורמות ומקוממות במיוחד נוכח מיהותה ומהותה של המשיבה. המסקנות שירותים ציבוריים חיוניים, בתפוצה רחבה, לציבור רחב של מבוסתים אשר ממנה היה מצופה כי תפעל בשקידה ראויה, על מנת לוודא כי זכויותיהם וכבודם של אנשים עם מוגבלויות הפוקדים את מתקניה, ישמרו במלואם.
3. אותן זכויות, אשר הקנה המחוקק לאנשים עם מוגבלויות, מבטאות את מחויבותה של החברה בישראל לקידום ערכי השוויון, כבוד האדם ומתן מענה הולם לאנשים בעלי צרכים מיוחדים. בעניין זה מופנה בית המשפט הנכבד, לסעיף 1 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998, שכותרתו "עקרון יסודי":

"זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות ומחויבותה של החברה בישראל לזכויות אלה, מושתתות על ההכרה בעקרון השוויון, על ההכרה בערך האדם שנברא בצלם ועל עקרון כבוד הבריות."
4. כן מופנה בית המשפט הנכבד לסעיף 2 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998, שכותרתו "מטרה":

"חוק זה מטרתו להגן על כבודו וחירותו של אדם עם מוגבלות, ולעגן את זכותו להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים, וכן לתת מענה הולם לצרכיו המיוחדים באופן שיאפשר לו לחיות את חייו בעצמאות מרבית, בפרטיות ובכבוד, תוך מיצוי מלוא יכולתו."
5. בבג"ץ 7081/93 שחר בוצר נ' מועצה מקומית "מכבים-רעות", פ"ד (1) 19, 25, עמד כבוד הנשיא בדימוס א' ברק, על הערכים העומדים בבסיסה של חקיקת השוויון:

"במרכזם של ערכים אלה עומדים כבודו של הנכה כאדם והשוויון בינו לבין שאר בני האדם. ברמת ההפשטה העליונה ניתן לקבוע כי תכלית החקיקה היא לאפשר את שילובו של הנכה בחברה. מטרתה לאפשר לנכה להשתתף באופן מלא בחיי החברה בכל תחומי החיים. היא נועדה להגשים את הערך המרכזי של השוויון בכל הנוגע לנכה. היא נועדה להעניק לנכה שוויון של הזדמנות. היא באה לאפשר לנכה עצמאות ואי-תלות. היא באה להגן על כבודו של הנכה וחירותו על-ידי הבטחת שוויון והשתתפות בחברה בכל תחומי החיים. אכן, בעבר שררה ההשקפה כי הנכה הוא שונה, ועל-כן יש לטפל בו תוך הפרדה מהחברה ("separate but equal"). כיום שוררת ההשקפה כי יש לשלב את הנכה בתוך החברה ולהבטיח לו שוויון של הזדמנות ("integrated and equal"). אכן, הגישה המודרנית הינה כי הפרדה מעמיקה את חוסר השוויון ומנציחה הפליה. הנכה הוא אדם שווה זכויות. אין הוא מצוי מחוץ לחברה או

בשוליה. הוא חבר רגיל בחברה שבה הוא חי. מטרת ההסדרים אינה להיטיב עמו בבדידותו, אלא לשלבו - בתוך שימוש לעתים בהעדפה מתקנת - במירקם הרגיל של חי החברה."

6. על מנת להגשים תכליות חשובות אלה, להגביר את תחושת השוויון בחברה ולתרום לשילובם של אנשים עם מוגבלויות בחברה, ראה לנון המחוקק להטיל על מקומות ציבוריים, במסגרת תיקון מס' 4 לחוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993, את החובה לשאת בעלות חנייתו של אדם עם מוגבלות, המגיע לבקר באותו מקום ציבורי אליו הגישה היחידה עבור אותו אדם, הינה באמצעות חניה במקום הציבורי הכרוכה בתשלום.
7. אלא שלדאבון הלב, וחרף קיומו של דבר חקיקה חשובה זו, כפי שיובהר בבקשה זו להלן, המשיבה עושה דין לעצמה, מתעלמת מהזכויות שהקנה המחוקק לציבור הזכאים, תוך שהיא מונעת מאותו ציבור את זכויותיו ולמעשה עושה עושר על גבו של ציבור מוחלש, בכך שהיא "חוסכת" לעצמה את הצורך להגיע מראש להסדרים כספיים עם בעלי החניונים השונים המצויים בסניפיה או לחילופין לשקוד על הסדר לשיפוי זכאום. הסדרים מקדימים אלה, בכוחם היה לחסוך את עוגמת הנפש, תחושת התסכול, ההשפלה ואובדן הנוחות שגרמו לחברי הקבוצה והכרוכים בהפרת הדין על ידי המשיבה.
8. המעשים ו/או המחדלים המיוחסים למשיבה הינם:
 - 8.1. ראשית, המשיבה אינה נוהגת להסדיר מראש את סוגיית החניה ללא תשלום, עבור אנשים עם מוגבלות.
 - 8.2. שנית, המשיבה אינה מנהיגה הסדר של שיפוי זכאים בעד תשלומים ששילמו עבור החניה כאמור.
 - 8.3. שלישית, המשיבה נוהגת כ"עיוורת מרצון" בכל הקשור לייזוע הזכאים על פי סעיף 4ב' לחוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993, בכך שאינה נוהגת ליידעם אודות זכאותם לחניה ללא תשלום בתניונים המצויים בסניפיה.
9. כפי שיפורט בהרחבה בהמשך, כתוצאה ממעשיה ו/או מתדליה המפורטים לעיל, נגרמו לחברי הקבוצה נזקים ממוניים ובלתי ממוניים שונים.
10. המבקש יטען, כי במקרה דנן, מן הראוי יהיה ליתן משקל מיוחד למטרות החוק נוכח העובדה שמדובר בהפרות בוטות וחמורות במיוחד של הוראות החוק, המבוצעות על ידי גוף רב זרועי, המספק שירותים חיוניים ובסיסיים בתפוצה רחבה וכל זאת שעה שאין המדובר בחוק חדש כלל, אלא בחוק ותיק שתמעות רבות הוגשו מכוחו. המבקש יטען כי בשל כל אלה, מקבלת חומרת מעשיה של המשיבה משנה תוקף.
11. בקשת האישור דנא, הינה בעלת חשיבות ציבורית מובהקת, והיא נדרשת על מנת לאכוף על המשיבה לקיים את חובותיה על פי דין, ולאפשר לציבור הזכאים את מימוש זכויותיו אותן היא שוללת ממנו שלא כדין וכן לחייבה בפיצוי חברי הקבוצה בגין נזקי העבר שגרמה להם.

ב. הרקע העובדתי

1.ב. אודות המשיבה

12. המשיבה, קופת חולים כללית, הינה תאגיד קופת חולים כמשמעותו בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994 (להלן: "המשיבה"), שעל פי פרסומי מנהל המחקר והתכנון במוסד לביטוח לאומי, מחזיקה בנתח של- 52.3% משוק ביטוחי הבריאות בישראל המהווים כ-4,133,410 מבוטחים בממוצע (נכון לשנת 2012). פרי חברות בקופת חולים 2012, סקרים תקופתיים 248), המוסד לביטוח לאומי, מנהל המחקר והתכנון, ירושלים 2013, ע"מ 45] העתק העמוד הרלוונטיים מתוך הדו"ח מצורפים **בנספח "1"**.
13. על גודלה, עוצמתה והיקף פריסתה של המשיבה, ניתן אף ללמוד מפרסומיה של המשיבה עצמה, באתר האינטרנט שלה, בכתובת ה-URL:

www.clalit.co.il/HE-IL/about+clalit/about+clalit.htm

על פי פרסומים אלה, המשיבה מספקת לציבור לקוחותיה שירותים בפריסה כוללת של "יותר מ-1,300 מרפאות, 14 בתי חולים, 400 בתי מרקחת ומאות מכונים ומעבדות". העתק הפרסום מאתר האינטרנט של המשיבה, מצ"ב **בנספח "2"**.

2.ב. אודות המבקש

14. המבקש הינו עורך דין במקצועו, המתגורר בראשון לציון ואשר הוא ובני ביתו חברים במשיבה.
15. בנו של המבקש (להלן: "הילד"), סובל מהפרעה תקשורתית התפתחותית מסוג **Autistic Spectrum ASD** [Disorder], בגינה הונפקה לו מידי המוסד לביטוח לאומי "תעודת נכה" ואושרה להוריו "גמלת ילד נכה" בשיעור 100%. אישור הזכאות לגמלת ילד נכה מאת המוסד לביטוח לאומי מצ"ב **בנספח "3"**. העתק צילום תעודת הזהות של המבקש הכולל את הספח הנלווה לתעודת הזהות ואת תעודת הנכה שהונפקה לבנו, מצ"ב **בנספח "4"** במקובץ.
16. בעקבות הכרת המוסד לביטוח לאומי במצבו הבריאותי של הילד, הונפק לו, מאת משרד התחבורה (רשות הרישוי) "תג חניה לנכה" הנושא את מס' רכבו של המבקש. העתק צילום תג החניה משני צדדיו ורישיון הרכב של המבקש מצ"ב **בנספחים "5" ו-"6"** בהתאמה.
17. בהקשר זה, מופנה בית המשפט הנכבד לדברי ההסבר להצעת החוק חניה לנכים (תיקון) (תג נכה), התש"ס-2000 (ה"ח 2867 (תיקון מס' 1) התשס"א-2000):

"חוק חניה לנכים, התשנ"ד-1993 (להלן - החוק), כנוסחו היום, קובע כי "תג נכה" הוא "תג הנושא את שם הנכה ואת מספר הרכב שנתנה רשות הרישוי כמשמעותה בפקודת התעבורה, לנכה עבור רכב שבבעלותו". מכאן שתג הנכה ניתן לרכב של נכה ולא לנכה עצמו. התוצאה היא, שאם הנכה אינו בעל הרכב, למשל אם הרכב שייך למקום עבודתו או למשפחתו, או שנהג אחר מסייע אותו ברכבו, הוא אינו זכאי להשתמש בתג נכה. בהתאם למוצג, נכה יוכל לחנות עם רכב שבו הוא משתמש או שבו הוא מוסע במקומות המותרים לחניה לבעל תג נכה לפי החוק, בלי קשר לשאלה אם הרכב שייך לו או למישהו אחר...."

לעניין הרקע לתיקון מס' 1 והמטרות שעמדו מאחורי תיקונו, ר' דברי ההסבר להצעת החוק (ה"ח 2867 לתיקון מס' 1) התשס"א-2000) המצ"ב כנספת "7".

3.1 המקרה הפרטי של המבקש

18. המבקש ובנו, חברים במשיבה ומטופלים מפעם לפעם על ידי רופאים בסניף המשיבה ברחוב הרצל 52 בראשון לציון. למיטב זכרונו של המבקש, בשנה האחרונה ביקר בסניף המשיבה בלפחות 5 הזדמנויות שונות בהן הגיע לסניף הנתבעת הנ"ל עם בנו, לצורך קבלת טיפול ו/או שירות רפואי אחר מאת הנתבעת עבור בנו.
19. יצוין כי סניפה של המשיבה מצוי בלב העיר ראשון לציון וממוקם על עורק תחבורה ראשי וסואן (רח' הרצל) וכי מלבד חניון בתשלום, הממוקם בקומת הרחוב בבניין, לא קיימים בנמצא מקומות חניה זמינים ופנויים ברחובות הסמוכים לסניפה של המשיבה. בעניין זה יודגש, כי חרף העובדה שעיריית ראשון לציון דאגה לסמן את המדרכה ברחוב אחד המצוי בפאתו המערבית של הבניין, בסימון כחול ולבן, מאחר ומדובר באזור עמוס במיוחד, מקומות חניה זמינים בו אך לעיתים נדירות. צילומי הרחובות הסמוכים לסניפה של המשיבה מצ"ב כנספת "8".
20. בהיעדר חניה זמינה כאמור, הסמוכה לסניפה של המשיבה והמאפשרת גישה סבירה ובטוחה לילד הסובל מהפרעת ASD, נאלץ המבקש פעם אחר פעם להשתמש בשירותי החניון שבבניין בכל פעם בה הגיע עם בנו לביקור בסניף המשיבה. בהקשר זה יצוין כי אנשים הסובלים מהפרעה כאמור, אינם מפרשים את המציאות באופן רגיל והתנהגותם עשויה להיות פתאומית, בלתי צפויה ומתעלמת מסכנות. כך ששימויות פשוטות להורה לילד רגיל, כמו חניה במרחק כמה רחובות מיעד מסוים, חציית כביש או הליכה ברחוב, עשויה להיות מטלה מפרכת להורה לילד הסובל מהפרעת ASD ומסוכנת לילד עצמו. כך לדוגמא יכול ילד הסובל מהפרעה כאמור לחמוק מאחיזות הורו ולפתוח בריצה לכיוונו של כביש ראשי או להיעלם בסבך העירוני, להשתטח על רצפת הרחוב תוך שהוא מאבד כל קשר עם סביבתו כך שמלווהו נאלץ אז להרימו ולשאת אותו אל היעד.
21. המבקש, נדרש לשלם בעבור החניה בכל פעם בה הגיע עם בנו לסניפה של המשיבה וזאת על אף שרכבו נשא "תג חניה לנכה" ועל אף שעמד על זכותו לחנות ללא תשלום. כל אלה הועילו למבקש אך לקבלת "הנחת נכה" במסגרתה שילם ₪ 10 עבור החניה בחניון במקום ₪ 15.
22. יצוין כי במספר הזדמנויות שונות, פנה המבקש למזכירות קופת החולים בדרישה כי זאת תשפה אותו בגין עלות החניה, אך סורב בטענה שלא קיים הסדר בין קופת החולים לחניון הבניין.

23. מטבע הדברים, בידי המבקש לא מצויות כל הקבלות בגין תשלומי החניה שהוציא במהלך השנים, אך ברשותו הקבלה מביקורו האחרון אצל רופאת המשפחה המטפלת בבנו. העתק הקבלה ואישור המחלה מיום 14.10.2013, מצ"ב **כנספים "9" ו-"10"** בהתאמה.
24. עיון בקבלה מיום ה-14.10.2013 מגלה תמונת מציאות מקוממת במיוחד שכן המשיבה, דאגה להסדר תשלום מוזל לציבור עובדיה, אך לא ראתה לנכון לדאוג באותו האופן לקיום חובותיה המוסריות כלפי ציבור הנכים הפוקדים את סניפיה ולקיום חובותיה על פי דין.
25. בהמלצת באי כוחו, דגם המבקש מספר סניפים מסניפיה של המשיבה, על מנת לברר האם מדובר בהתנהגות שיטתית עבור המשיבה, או שמא מדובר בטעות נקודתית או בכשל מקרי באחד מסניפיה. דגימה זו גילתה, כי מתוך 7 סניפים בהם ביקר המבקש, ב-3 קיים חניון בתשלום המהווה את הגישה הנגישה היחידה לאדם עם מוגבלות ובהם נוהגים לגבות תשלום עבור חניה גם מנכים או אנשים עם מוגבלות הזכאים לחנות ללא תשלום.
26. צילומי הרחובות הסמוכים לסניף המשיבה ברחוב הרצל 30 בראשון לציון, מצ"ב **כנספח "11"**.
27. צילומי הרחובות הסמוכים לסניף המשיבה ברחוב בן גוריון 13 בבני ברק, מצ"ב **כנספח "12"**.
28. צילומי הרחובות הסמוכים לסניף המשיבה ברחוב אחוזה 128 ברעננה, מצ"ב **כנספח "13"**.

ג. נזקו האישי של המבקש

29. מעשיה ו/או מחדליה המזיקים והאסורים של המשיבה, מנעו מהמבקש את זכויותיו על פי דין, שלא לשאת בעלויות החניה בסניפי המשיבה בהם קיימת חניה בתשלום ונעדרת גישה נגישה אחרת עבורו. פגעו בכבודו של המבקש עת היה עליו להסביר לפקידיה של המשיבה, פעם אחר פעם וללא הועיל, מדוע הוא זכאי לשיפוי עבור תשלומי החניה שהוציא, פגעו בנוחות שביקש המחוקק להקנות למבקש, תוך שהמשיבה פוגעת באוטונומיה ובחופש הרצון שלו וגרמת לו לבוז וזמן ולרגשות שליליים שמקורם בשלילת זכויותיו על פי דין ובפגיעה בכבודו.
30. כתוצאה ממעשיה ו/או מחדליה של המשיבה, נאלץ המבקש להוציא כספים והחליט החלטות הנוגדות את רצונותיו. כאשר המשיבה במעשיה ו/או במחדליה כפתה עליו למעשה החלטות שלא חפץ בהן, דבר אשר גרם לו לתחושות שליליות מסוג השפלה, כעס ותסכול. בהקשר זה יצוין, כי בניגוד לאדם רגיל, אדם עם מוגבלות אינו יכול להחליט שלא לחנות בחניון שכן האפשרות לחנות במרחק כמה רחובות מסניפה של המשיבה, פשוט אינה קיימת עבור אדם עם מוגבלות.
31. נזקים אלה מתגברים ומתלווה להם חומרה יתרה, שכן המדובר במשיבה המספקת לציבור, שירות ציבורי בסיסי, שאינו בגדר "מותרות" אלא בגדר "הכרח" ולנוכח הקלות בה יכלה המשיבה, בהתחשב בגודלה ובעוצמתה, להגיע להסדרים עם החניונים המצויים בסניפיה כמו שעשתה כאשר הסדירה את סוגיית החניה בעבור ציבור עובדיה.

32. המבקש יטען כי במקרה דנן, עת עסקינן בהפרות כה בוטות של הוראות חוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993, ובשעה שאין עוד המדובר בחוק חדש כלל, יש מקום לאמץ מדיניות הרתעתית ראויה וזאת נוכח מטרתו של חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.
33. נזקים ממוניים ובלתי ממוניים אלה, הינם תוצאה ישירה וטבעית של מעשיה ומחדליה האסורים של המשיבה, ומשכך, מקימים הם על פי דין למבקש זכות פיצוי בגין הנזקים שנגרמו לו.
34. המבקש מעריך את הנזק המצטבר שנגרם לו בגין ראשי הנזק של הפגיעה בנוחות, בובוז הזמן, הפגיעה בכבוד והפגיעה באוטונומיה וחופש הרצון ושליטת זכויותיו, באופן שמרני, בסכום של 100 ₪.
35. לחילופין, מתבקש בית המשפט הנכבד, לעשות שימוש בסמכותו לקביעת גובה הנזק על דרך האומדנה, בהתאם לסמכותו במקרים בהם מדובר בנזק בלתי ממוני דוגמת המקרה דנן.
36. כן, מעריך המבקש את הנזק הממוני האישי שנגרם לו, על פי מכפלת הסכום אותו שילם עבור כל חניה בחניון (10 ₪), במספר הביקורים הממוצע השנתי בסניפה של המשיבה (5 ביקורים בשנה) ובמכפלת מספר השנים בהן קיים סניפה של המשיבה (4 שנים). ובסך הכל 200 ₪.
37. על כן מעריך המבקש את הפיצוי וההשבה הכוללים להם הוא זכאי, בסכום של 300 ₪.

ד. הקבוצה בשמה מוגשת התובענה והנזק המצטבר שנגרם לחברי הקבוצה

38. בהתאם לסעיף 10(א) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006, מתבקש בית המשפט הנכבד להגדיר את הקבוצה בשמה מוגשת התובענה באופן הבא:

"כלל חברי המשיבה העונים על ההגדרה שבסעיף 5 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998, קרי כל חבר במשיבה עם לקות פיזית, נפשית או שכלית לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית, אשר בשלם מוגבל תפקודו באופן מהותי בתחום אחד או יותר מתחומי החיים העיקריים אשר הונפק לו מאת משרד התחבורה "תג חניה לנכה" ואשר בהיעדר גישה נגישה אחרת לסניפי המשיבה, חנה בחניונים בתשלום המצויים בסניפי המשיבה ונדרש לשלם עבור החניה ב-7 השנים שקדמו לבקשה לרבות כל הורה או מלווה לאדם כאמור, ש"תג חניה לנכה" הונפק לפי מספר הרכב שבבעלותו"

39. בידי המבקש לא מצויים הנתונים המדויקים בכל הנוגע למספרם של חברי הקבוצה, אולם ברי כי מדובר לכל הפחות באלפי לקוחות המשיבה, שאין למבקש אפשרות לאתרם, וזאת מאחר והערכה מדויקת ואמיתית של הנזקים שנגרמו לקבוצה מחייבת את בחינת הנתון המספרי של סניפי המשיבה, בתי החולים אותם היא מתפעלת, וכן המכוניים, בתי המרקחת והמעבדות בהם מצויים חניונים בתשלום המהווים את הגישה הנגישה היחידה עבור אדם עם מוגבלות.

40. המבקש כאמור, דגם מספר סניפים מסניפיה של המשיבה, על מנת לברר האם מדובר בהתנהגות שיטתית עבור המשיבה או שמא מדובר בטעות נקודתית או בכשל באחד מסניפיה של המשיבה. דגימה זו העלתה, כי מתוך 7 סניפים בהם ביקר המבקש, ב-3 מהם, קיים חניון בתשלום, המהווה את הגישה הנגישה היחידה לאדם עם מוגבלות ובהם נוהגים לגבות תשלום עבור חניה גם מנכים ומאנשים עם מוגבלות הזכאים לחנות ללא תשלום. על כן, מעריך המבקש כי ב-43% מסניפיה של המשיבה קיימים חניונים בתשלום המהווים את נקודת הגישה הנגישה היחידה באזור עבור אדם עם מוגבלות. צילומי הסניפים הנ"ל והרחובות המקיפים אותם, צורפו כנספחים "11" עד "13".
41. על פי רישומי משרד התחבורה, נכון ליום 21.10.2013, ישנם בישראל 128,815 אנשים בעלי "תג חניה לנכה". העתק ממכתבה של הגב' אפרת קילשטוק – מנהלת תחום מידע ומחקר תחברתי והממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד התחבורה, שנשלח לב"כ המבקש בהמשך לפנייתה לקבלת המידע האמור מצ"ב כנספח "14".
42. המבקש סבור כי שיעור לקוחות המשיבה בעלי "תג חניה לנכה" מקרב כלל האנשים בעלי תג חניה לנכה בישראל, זהה לשיעור לקוחותיה מקרב האוכלוסייה הכללית בישראל, שכאמור בסעיף 12 לעיל, מחווה 52.3%.
43. על כן מעריך המבקש, כי הקבוצה כוללת 67,370 מלקוחות המשיבה אשר הינם בעלי "תג חניה לנכה".
44. כפי שיפורט להלן, המבקש מעריך את הנוק המצטבר שנגרם לחברי הקבוצה לעת עתה, באופן שמרני ביותר ובהעדר נתונים לגבי גובה הנוק בסכום כולל של כ-13,036,095 ₪.
45. הערכה זו מתבססת על ההנחה לפיה, נוקם הממוני, השנתי, הממוצע של כל אחד מחברי הקבוצה, זהה לנוקו של המבקש, קרי 50 ₪ (בשנה אחת) במכפלת 7 השנים שקדמו להגשת הבקשה ובסך הכל -23,579,500 ₪.
46. לסכום זה, יש להוסיף את סכום נזקיהם הבלתי ממוניים של חברי הקבוצה המהווים את סכום נזקו הבלתי ממוני האישי של המבקש, קרי 100 ₪ במכפלת חברי הקבוצה (67,370) ובסך הכל -6,737,000 ₪.
47. על כן מעריך המבקש, את סכום הפיצוי וההשבה הכולל להם זכאים חברי הקבוצה בסך של -30,316,500 ₪.
48. מסכום זה יש להפחית את מספר סניפי המשיבה הנעדרים חניון בתשלום ו/או שקיימת בהם גישה נגישה אחרת עבור אדם עם מוגבלות. כמצוין בסעיף 40 לעיל, ממדגם שערך המבקש, מעריך זה את שיעור סניפי המשיבה בהם מצויים חניונים בתשלום המהווים את נקודת הגישה הנגישה היחידה עבור אדם עם מוגבלות בכ-43% מתוך כלל סניפיה של המשיבה. על כן שיעור זה מתוך הסכום המפורט בסעיף 47 מהווה את סכום התביעה דנא. ובסך הכל 13,036,095 ₪.
49. יודגש כי התחשיב הנ"ל, נעשה אך לצורך כימות ראשוני של הנוק שנגרם לחברי הקבוצה וכי לא נלקחה בחשבון העובדה שיכול וחלק מחברי הקבוצה, כלל לא נזקקו לחניה מאחר והגיעו למקום באמצעות תחבורה ציבורית, או שמלווה הסיעם לסניף המשיבה ועזב את המקום. כמו כן לא נלקחה בחשבון העובדה שהמשיבה מפעילה בתי חולים אשר גם בהם קיימת החובה שבסעיף 4' בי לחוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993. ואף לא נלקחה בחשבון העובדה כי קיים פער בין מחירי החניות בחניונים בערים שונות.

50. על כן, מדובר בהערכה כללית בלבד ולאחר קבלת הנתונים מהמשיבה (הכוללים את רשימת הסניפים) ובתי החולים בהם קיימים חניונים בתשלום המהווים את הגישה נגישה היחידה למקום), ניתן יהיה להגיע להערכה מדויקת יותר באשר לגודלה האמיתי של הקבוצה.
51. מכל מקום, יצוין כי, המבקש אינו נדרש בשלב זה להעריך את שווי הנוק המדויק שנגרם לקבוצה, אלא די אם, עפ"י סעיף 4(ב)1 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 "יראה כי לכאורה נגרם לו נזק".
52. בנוסף ו/או לחילופין, היה ובית המשפט הנכבד יקבע כי פיצוי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות העניין, בין משום שלא ניתן לזהותם ובין אם מסיבה אחרת, מתבקש בית המשפט הנכבד לחוות על מתן פיצוי לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין על פי סמכותו מכוח סעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.

ה. עילות התביעה - הטיעון המשפטי

53. סעיף 4ב' לחוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993, קובע:

"מקום ציבורי שהגישה הנגישה היחידה אליו לאדם עם מוגבלות היא דרך חניה במקום הציבורי הכרוכה בתשלום, תחול על המפעיל או המחזיק של המקום הציבורי חובה לשלם בעד חניה במקום האמור, בשל האדם עם המוגבלות, ככל שנדרש לאדם כאמור מקום חניה; לענין סעיף זה -

"אדם עם מוגבלות" - כהגדרתו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות;

"מקום ציבורי" - כהגדרתו בסימן ג' לפרק ה'1 בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות;

"תשלום" - לרבות שיפוי בעד תשלום."

54. סעיף 19' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998, קובע:

"בסימן זה ובסימן ה' -

"מקום ציבורי" - אחד מאלה:

- (1) מקום או חלק ממקום, המפורט בתוספת הראשונה, העומד לשימוש של כלל הציבור או חלק בלתי מסוים ממנו;
- (2) מקום שבו ניתן שירות ציבורי כהגדרתו בסעיף 19"

55. סעיף 19" לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998, קובע:

"בסימן זה ובסימן ה' -

"שירות ציבורי" - אחד מאלה:

- (1) שירות הניתן לציבור או לחלק בלתי מסוים ממנו בידי גוף ציבורי או במקום ציבורי כהגדרתו בסימן ג';
- (2) שירות מהשירותים המפורטים בתוספת השניה המיועד לכלל הציבור או לחלק בלתי מסוים ממנו."

56. פרט 5 לתוספת הראשונה, אליה מפנה סעיף 19(1) לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998 מגדיר את המקומות הבאים כמקום ציבורי:
"בית חולים, מעבדה או מכון לביצוע בדיקות רפואיות, מרפאה, תחנה לאם ולילד, תחנת מגן דוד אדום, או כל מקום המספק שירותי בריאות"
57. פרט 1 לתוספת השנייה, אליה מפנה סעיף 19(2) לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998 קובע כי מקום בו ניתנים שירותי בריאות, יחשב מקום ציבורי לצורך סעיף 19.
58. מהאמור לעיל עולה, כי המשיבה נופלת להגדרה "מקום ציבורי" שבסעיף 19 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998.
59. המחוקק ביקש להטיל את החובה לשאת בתשלום החניה, עבור אדם עם מוגבלות הזכאי לכך על פי תנאי סעיף 4ב' לחוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993, על המפעיל או המחזיק של המקום הציבורי [ר' ת"צ 39947-11-11 אשכנזי נ' מרחבים ירוקים – גאון (2001) בע"מ, (פורסם בנבו 10.10.2012)].
60. כמשתקף, מהצילומים שצורפו כנספחים – 8 ו-11-13, אין חולק כי החניונים המצויים בסניפי המשיבה והנוכרים בבקשה זו, מהווים את הגישה הנגישה היחידה עבור אדם עם מוגבלות.
61. על כן, קיימת בעניינינו תחולה להוראות חוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993
- 1.ה. הפרת חובה חקוקה – סעיף 4ב' לחוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993.**
62. הפרתה של המשיבה את חובתיה על פי הוראות סעיף 4ב' לחוק החניה לנכים, תשנ"ד-1993, מהווה הפרת חובה חקוקה כמשמעותה בסעיף 63 לפקודת הנזיקין, הקובע כי:
- "(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.
- (ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני"
- לניתוח היסודות הנדרשים במסגרתה של העולה ר' ע"א 145/80 ועקנין נגד המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לו(1) 113.
63. כל הנזקים שנגרמו ו/או עלולים להיגרם בעטיים של הפרות המשיבה כלפי חברי הקבוצה, תוך הכשלתם מפני מימוש זכויותיהם ושליטת זכויותיהם, הינם נזקים צפויים אשר המשיבה יכלה הייתה וצריכה הייתה לצפותם.

64. ברור ומוכן שהחובות החקוקות אשר הופרו על ידי המשיבה, נועדו לטובתם של חברי הקבוצה ושל המבקש בעניינו יודגש שבדברי ההסבר להצעת החוק חניה לנכים (תיקון) (תג נכה), התש"ס-2000 (ה'לח 2867 (תיקון מס' 1) התשס"א-2000) צויין מפורשות כי:

"חוק חניה לנכים, התשנ"ד-1993 (להלן – החוק), כנוסחו היום, קובע כי "תג נכה" הוא "תג הנושא את שם הנכה ואת מספר הרכב שנתנה רשות הרישוי כמשמעותה בפקודת התעבורה, לנכה עבור רכב שבבעלותו". מכאן שתג הנכה ניתן לרכב של נכה ולא לנכה עצמו. התוצאה היא, שאם הנכה אינו בעל הרכב, למשל אם הרכב שייך למקום עבודתו או למשפחתו, או שנהג אחר מסייע אותו ברכבו, הוא אינו זכאי להשתמש בתג נכה. בהתאם למוצע, נכה יוכל לחנות עם רכב שבו הוא משתמש או שבו הוא מוסע במקומות המותרים לחניה לבעל תג נכה לפי החוק, בלי קשר לשאלה אם הרכב שייך לו או למישהו אחר...."

על כן, אין ספק כי המבקש וכל חבר בקבוצה משתייך לסוג האנשים המצויים בתחום הסיכון, אותו ביקש המחוקק למנוע בסעיף 4ב' לחוק החניה לנכים, תשנ"ד-1993.

65. כמו כן, ברור ומוכן כי הפרות המיוחסות למשיבה, גרמו למבקש ולחברי הקבוצה לנזקים ממוניים ובלתי ממוניים שונים ובין היתר לפגיעה בנוחות ולהשחתת זמנם של חברי הקבוצה, לפגיעה בכבוד ובחופש הרצון ולרגשות שליליים מסוג כעס, תסכול והשפלה שנגרמו כתוצאה מהפרת זכויותיהם של חברי הקבוצה. נזקים אלה כאמור, אלה בדיוק הנזקים אותם ביקש המחוקק למנוע מציבור האנשים עם מוגבלויות באמצעות סעיף 4ב' לחוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993.

66. כן ברור, כי מעשיה ו/או מחדליה האסורים והמזיקים של המשיבה, העומדים בניגוד לחובותיה של המשלבה על פי דין, הם "הגורם בלעדיו אין" לנזקים מושא תובענה זו. שכן אלמלא מעשיה ו/או מחדליה של המשיבה, לא היו נגרמים הנזקים המפורטים לעיל, שהינם כאמור תוצאה ישירה וטבעית של שלילת זכויותיהם של חברי הקבוצה והפרת הדין כלפיהם.

67. לפיכך, לא יכולה להיות מחלוקת, כי מדיניותה האסורה והמזיקה של המשיבה במקרה דנא, מקיימת את מלוא יסודותיה של עוולת הפרת חובה חקוקה.

ה.2 רשלנות

68. חובות הזהירות והאמון בין המשיבה לבין חברי הקבוצה, מחייבות את המשיבה לאפשר להם את מימוש זכויותיהם האמיתיות והמלאות תוך הקפדה מדוקדקת על הוראות החוק ובשקיזה ראויה על מנת למנוע מהם כל נזק שהוא תוצר הפרת חובותיה על פי דין. וזאת בפרט לנוכח פערי הידע, המידע והכוח אשר בינה לבין חברי הקבוצה.

69. המבקש יטען, כי התנהלותה של המשיבה באופן המנוגד להוראות החוק והעובדה שהמשיבה לא נקטה מידת זהירות ראויה ולא שקדה על קיומו של הסדר מקדים אשר בכוחו היה למנוע את נזקי הקבוצה, מהווים הפרת חובות הזהירות והאמון של המשיבה כלפי המבקש וכלפי יתר חברי הקבוצה.

70. סעיף 35 לפקודת הנויקין, שכותרתו – "רשלנות", קובע:

"עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות, או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות - הרי זו התרשלות; ואם התרשלות כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה."

71. סעיף 36 לפקודת הנויקין, שכותרתו – "חובה כלפי כל אדם", קובע:

"החובה האמורה בסעיף 35 מוטלת כלפי כל אדם וכלפי בעל כל נכס, כל אימת שאדם סביר צריך היה באותן נסיבות לראות מראש שהם עלולים במהלכם הרגיל של דברים להיפגע ממעשה או ממחדל המפורשים באותו סעיף."

72. בפסק הדין ע"א 243/83 עריית ירושלים נ' גודדון, פ"ד לט(1) 113 (להלן: "פסק דין גודדון") נקבע כי מקום שניתן לצפות נזק, כעניין טכני, קיימת חובת זהירות. בעניינינו הרי שברור שהמשיבה יכלה והייתה צריכה לצפות את הנזקים שהם תוצר ישיר של התנהגותה. שהרי הנזקים שנגרמו לחברי הקבוצה ולמבקש הם למעשה בדיוק אותם הנזקים שביקש המחוקק למנוע באמצעות סעיף 4ב' לחוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993.

73. לעניין שיקולי המדיניות השיפוטית במסגרתה של חובת הזהירות, יטען המבקש כי מן הראוי לקבוע כי במקרה דנא אין לפטור את המשיבה מחובת הזהירות המושגית וזאת במיוחד נוכח היותה של המשיבה "מפזר נזק" אדיר ולנוכח העובדה שהעלות של מניעת הנזק במקרה דנא הינה נמוכה עשרות מונים מתוחלת הנזק (נוסחת Hand). חובתיה של המשיבה ביחס לזכויותיהם של חברי הקבוצה, כרוכה בעלויות זניחות בלבד מצידה, דבר שהיה בו כדי למנוע נזקים לציבור גדול.

74. מאחר והמשיבה, עליה כאמור חלה חובת הזהירות ביחס למבקש ולחברי הקבוצה, לכל הפחות התרשלה ביחס לחובתה למנוע את הנזק שהינו תוצאה ישירה של מעשיה ו/או מחדליה של המשיבה, יטען המבקש כי גם מתוקף כך ניתן לראות במשיבה אחראית לנזקי הקבוצה.

ה. 3 עשיית עושר ולא במשפט

75. המבקש יוסיף ויטען כי חובת המשיבה לפצות אותו ואת יתר חברי הקבוצה, חלה גם מכוח התעשרותה של המשיבה שלא במשפט.

76. לעקרון המחייב השבה, במקרה של עשיית עושר ולא במשפט, יסודות עמוקים בשיטתנו, המעוגנים בחוק ובפסיקה. בפסק הדין ע"א 8728/07 אגריפרס אינטרנשיונל בע"מ נ' שמואל מאירסון [פורסם בנבו, 15.7.2010], כתב כבוד השופט א' רובינשטיין בהקשר זה את הדברים הבאים:

"למעלה מהצורך, אוסיף כי חובת ההשבה של המשיבים קמה לא רק בהסתמך על כך שהתעשרותם נעשתה תוך הפרת ההסכם עם המערערת. התנאי לפיו קמה החובה להשיב התעשרות אם זו נעשתה "שלא כדין" אינו מתקיים רק במצבים בהם הופר דין "היצוני" לדיני עשיית העושר ולא במשפט, כגון הוראת דין, הוראה בהסכם או ביצוע עוולה, אלא גם במצבים בהם ההתעשרות נעשתה באופן "בלתי צודק" [ראו למשל: עניין ליבוביץ, בעמ' 321]."

77. בפסק הדין ע"א 347/90 סודהגל בע"מ נ' ריקרדו ספילמן פ"ד מז(3) 459, נאמר:

"המבחן הרגיל להיחזה של התעשרות "שלא על-פי זכות שבדין" - במשמעות סעיף 1(א) לחוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 - הוא בהיחזה בלתי צודקת על-פי תחושת הצדק והיושר (bonoex aequo et) "

78. המשיבה, מנצלת את פערי הידע והכוחות שבינה לבין חברי הקבוצה ולמעשה נמנעת מלהגיע להסדרים מקדימים עם החניונים המצויים בסניפיה והמהווים את נקודת הגישה הנגישה היחידה עבור אדם עם מוגבלות ואף נמנעת מלהנהיג הסדר של שיפוי זכאים בגין עלות החניה. בכך יטען המבקש, "חוסכת" לעצמה המשיבה את עלויות אלה על חשבונה של אוכלוסייה מוחלשת, הנזקתה שלא לעמוד על זכויותיה ולמעשה מתעשרת שלא כדין על חשבונה.

79. התעשרותה של המשיבה במקרה דנא, נובעת מעצם העובדה שהיא ממשיכה להחזיק בכספים אותם היתה אמורה להוציא על פי דין לצורך קיום חובותיה החוקיות. בהקשר זה יצוין כי לקוחותיה של המשיבה אינם ככל לקוח רגיל אשר יכול להחליט שלא להגיע לסניפיה של המשיבה או לתעדף עוסק אחר תחתיה אשר דואג לקיום חובותיו החוקיות כלפיהם, ואלה למעשה מהווים מעין "קהל שבי" באופן שבו הם מחייבים לקבל שירותים מהמשיבה ולמעשה נאלצים להשלים עם הפרותיה, תוך שהמשיבה מותירה בידיה סכומי כסף רבים אותם היתה מחויבת להוציא על פי חוק.

80. אותם כספים נותרו בכיסה של המשיבה, אך בשל מחדלה לדאוג לתשלום החניה בעבור אדם עם מוגבלות הזכאי לכך, כאשר אלמלא מחדלה זה, היתה צריכה להוציא כספים אלה מידה.

ה.4 הפרת חוזה והפרת חובת תום הלב

81. הפרת חובותיה של המשיבה כלפי חברי הקבוצה כמתואר בתביעה זו לעיל, מהווה גם הפרת חובותיה החוזיות במישור מערכת היחסים החוזיות שבין הצדדים.

82. בין המשיבה לבין חברי הקבוצה, מתקיימים יחסים חוזיים מעצם חברותם במשיבה. משכך מחלבת המשיבה לנהוג בחברי הקבוצה בהגינות ובתום לב במסגרת יחסים אלה.

83. בנוסף, כאשר קיימת הוראת חוק המקנה לאחד הצדדים זכות על פי דין, יש לקבוע כי הוראת חוק זו מקבלת גם תוקף חוזי, במסגרת מערכת הזכויות והחובות החוזיות בין הצדדים [ר' ע"א 391/80 לסרסון נ' שאכון עובדים (פורסם בנבו, 11.4.84)].

84. העובדה שהמשיבה אינה מקיימת את חובותיה על פי דין, ונוקטות במדיניות אסורה השוללת את זכויותיהם של לקוחותיה, תוך הפרת חובותיה בין היתר מכוח סעיפים 12 ו-39 לחוק החוזים (חלק כללי), תשליג-1973, מהווה לכשעצמה הפרת של מערכת היחסים החוזית שבין המשיבה ללקוחותיה והפרת חובת תום הלב נדרשת בקיום מערכת יחסים מהסוג הזה.

5.ה הנזקים הבלתי ממוניים

85. במקרה דנא, לבד מהנזקים הממוניים, כתוצאה ישירה וטבעית של מעשיה ומחדליה האסורים של המשיבה, נגרמו למבקש וליתר חברי הקבוצה פגיעה באוטונומיה הפרט, פגיעה בחופש הבחירה וחופש הרצון, פגיעה בכבוד שלילת זכויות המוקנות להם על פי דין, אובדן נוחות, בזבוז זמן, רגשות שליליים של כעס, תסכול, רמייה, השפלה ועוגמת הנפש.

86. לעניין הטענות בדבר הפגיעה באוטונומיה והנזקים הבלתי ממוניים, מופנה בית המשפט הנכבד בין היתר לפסק דינו של בית המשפט העליון בע"א 1338/97 תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בע"מ נ' ראבי, שם אושרה החלטת בית המשפט המחוזי להכיר בתובענה כייצוגית על יסוד נזקים לא ממוניים שגרמה תנובה לחברי הקבוצה:

"אינני סבורה שעלינו לקבוע כי רק נזק ממוני יכול להצדיק תביעה ייצוגית. לתובע נגרם לכאורה נזק לא ממוני שאיננו עניין של מה בכך, ודי בכך כדי להכשיר את תביעתו כתביעה ייצוגית..."

ובהמשך:

"הפגיעה, שלא כדין, ברגשותיו של אדם כתוצאה מאי-כיבוד זכותו היסודית לעצב את חייו כרצונו, מהווה פגיעה ברווחתו של אותו אדם, והיא נכנסת לגדר הגדרת "נזק" האמורה. זאת, בין שנראה בה משום פגיעה ב"נוחותו" של אדם, ובין שנראה בה משום "אבדן או חיסור כיוצאים באלה", כלשון הגדרת נזק בסעיף 2 לפקודה. אכן, עמדנו על מרכזיותה של הזכות לאוטונומיה בעיצוב זהותו וגורלו של האדם בחברה שבה אנו חיים. ראינו את חשיבותה של זכות זו ליכולתו לחיות כפרט חושב ועצמאי. מתבקשת המסקנה כי זכות זו היא חלק חיוני, בלתי נפרד, באינטרס של אדם "בנפשו, בנוחותו ובאשרו..." (שם, בעמ' 573-575).

87. בנוסף מופנה בית המשפט הנכבד לדברי בית המשפט העליון בפסק הדין בערעור על פסק הדין הסופי בעניין תנובה, במסגרת ע"א 10085/08 תנובה - מרכז שיתופי נ' עזבון המנוח תופיק ראבי ז"ל (פורסם בבב 4.12.2011), שם נקבע בין היתר כך:

"בעניין דעקה הכיר המשפט הישראלי לראשונה בכך שהנזק הלא ממוני הכרוך בפגיעה באוטונומיה הוא "נזק" כמובנו בפקודת הנזיקין וככה היו בו פיצוי"

ובהמשך:

"הזכות היסודית לאוטונומיה, כך קבע בית המשפט בעניין דעקה, היא הזכות העומדת לכל אדם "להחליט על מעשיו ומאוייו בהתאם לבחירותיו, ולפעול בהתאם לבחירות אלה". זכות זו, כך נקבע, חובקת את כל ההיבטים המרכזיים בחייו של אדם, וממנה משתמע, בין היתר, כי "לכל אדם חירות מפני התערבות בגופו ללא הסכמתו". עוד נקבע כי חרות זו היא אחד הביטויים של הזכות החוקתית לכבוד הנתונה לכל אדם

והמעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. רציונליים אלה אשר הובילו בעניין דעקה להכרה ולמתן הגנה ופיצוי בגין פגיעה באוטונומיה של הגוף, יפים ושימיים גם באותם המקרים שבהם נפגעת האוטונומיה של הניזוק בהיבטים מרכזיים אחרים של חייו, כתוצאה משלילת חופש הבחירה שלו ומהפרת חובת הגילוי כלפיו.

88. בנוסף מופנה בית המשפט הנכבד אל סעיף 2 לפקודת הניזקין, המגדיר "נוזק" באופן הבא:

"נוזק", לרבות אובדן או חסר לא ממוני כגון אובדן נוחות וכיצא באלה"

89. כן מופנה בית המשפט הנכבד אל פסק הדין בעניין תצ (ח"י) 38449-04-11 שטיין טל נ' יוניליוור ישראל מזון בע"מ (פורסם בנבו 20.1.2013):

"פקודת הניזקין (נוסח חדש) מכירה גם בנזק של "חוסר נוחות", כפי שנקבע בסעיף 2 של הפקודה:

"נוזק" - אובדן חיים, אובדן נכס, נוחות, רווחה גופנית או שם-טוב, או חיסור מהם, וכל אובדן או חיסור כיצאים באלה; (ההדגשה שלי - י.ג.) דהיינו, גם חוסר נוחות הוא בגדר נזק. במקרה דנן, חוסר הנוחות מתבטא בכך ששיוקן של אריות דגני הבוקר שלא בהתאם להוראות תקן ישראלי 1118(11), הביא לכך שהמבקשים התקשו בהשוואה בין מוצרים חלופיים ובבחינת כדאיותה של הרכישה (עיינו: סעיף 5(ג) לתצהירו של המבקש מס' 1 וסעיפים 6-7 לתצהירה של המבקשת מס' 2). אמנם, עדיין היה באפשרות המבקשים להשוות בין מחירי המוצרים גם במקומות שאינם מחויבים בסימון מחיר ליחידת מידה, זאת על-ידי שימוש במחשבון (הזמין, למשל, גם בטלפונים סלולאריים), ואולם הדבר דורש מן הצרכן מאמץ שהתקן בא לחסוך אותו ולהקל עליו להשוות בין מוצרים חלופיים ולבצע בחירה מושכלת של הקניה הכדאית."

90. בשורה ארוכה של פסקי דין, צעדו בתי המשפט בנתיב ההלכה הפסוקה ופסקו פיצוי בגין פגיעות באינטרסים בלתי ממוניים. על כן יתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע במסגרתה של תביעה זו, כי לבד מהנזק הממוני שנגרם למבקש ולחברי הקבוצה, כי המשיבה אתראית גם לנזקיהם הבלתי ממוניים.

ו. הנימוקים לאישור התובענה כייצוגית

1.ו חוק התובענות הייצוגיות, תשס"ו-2006

91. המבקש יטען כי יש לאשר את התובענה כייצוגית בהתאם לסעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 הקובע כי:

"לא תוגש תובענה ייצוגית אלא כתביעה כמפורט בתוספת השנייה או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית;"

92. פרט 1 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 מגדיר את העילות בגינן ניתן להגיש תביעה ייצוגית, וביניהן:

"תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו".

93. בעניינינו אין חולק כי המשיבה נופלת להגדרת "עוסק" שבסעיף 1 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981, ושהמבקש עונה להגדרת "לקוח".

94. סעיף 4(א) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 קובע כי:

"אלה רשאים להגיש לבית המשפט בקשה לאישור תובענה ייצוגית כמפורט להלן:

(1) אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה"

95. סעיף 4(ב) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 קובע כי:

"בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן (א)1 - די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק".

96. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 קובע כי:

"בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

(1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;

(2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין;

(3) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה יוצג וינוהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בעניין זה;

(4) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה יוצג וינוהל בתום לב;

97. התובענה מעוררת שאלות משותפות של עובדה ומשפט שסביר שיוכרעו לטובת הקבוצה.

98. המבקש יטען כי התובענה מעוררת את השאלות העובדתיות והמשפטיות המשותפות שלהן:

98.1. האם המשיבה במעשיה ו/או במחדליה, התרשלה כלפי חברי הקבוצה.

98.2. האם המשיבה התעשרה שלא כדין על גבם של חברי הקבוצה.

98.3. האם הפרה המשיבה את חובותיה על פי הוראות חוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993.

98.4. האם גרמה המשיבה במעשיה ו/או במחדליה לנזק לחברי הקבוצה ומה שיעורו.

ההכרעה בשאלות אלה משותפת לכלל חברי הקבוצה המיוצגת בתביעה זו שכן המדובר בקבוצת רחבה ואחידה של תובעים מהם נמנעו זכויותיהם על פי דין על ידי המשיבה.

99. הגשת תובענה הייצוגית הינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין:

- 99.1. במידה ולא יתאפשר בירור התובענה בדרך של תובענה ייצוגית, עשוי הדבר להביא להגשת מספר רב של תביעות נפרדות, כאשר הסוגיה בה נדרשת הכרעה, הינה סוגיה זהה לכלל חברי הקבוצה וקיימת אפשרות סבירה שהיא תוכרע לטובת הקבוצה.
- 99.2. ריבוי תביעות כאמור יכביד על מערכת בתי המשפט שלא לצורך, ויאלץ את המשיבות לנהל מספר רב של התדיינויות בערכאות שונות ברחבי הארץ. הדבר יביא לבזבוז מיותר של משאבים הן מצד המשיבה, הן מצדה של מערכת המשפט והן מצד חברי הקבוצה ואף עלול להביא לפסיקות סותרות.
- 99.3. בנוסף, קיים חשש כי חלק גדול מחברי הקבוצה אשר הפגיעה הממונית בהם היא קטנה, כלל לא יפעלו למיצוי זכויותיהם במסגרת הליך משפטי מורכב מול נתבעת עוצמתית מסוגה של המשיבה.
- 99.4. כן קיים החשש כי חלק גדול מחברי הקבוצה כלל אינם מודעים לזכויותיהם אותם מפנה המשיבה ברגל גסה, ולפיכך, בהיעדר התובענה הייצוגית, הם לא יזכו לסעדים להם הם זכאים.
- 99.5. יתר על כן, בכוחה של התובענה הנ"ל כדי לסייע בהרתעתה של המשיבה ושל מעוולים כדוגמתה מלפגוע בצורה גסה בזכויות יסודיות שהעניק המחוקק לציבור מוחלש במטרה לקדם את השוויון בחרה הישראלית. דברים אלה מקבלים משנה תוקף ככל שמדובר בנתבעת מסוגה ומגודלה של המשיבה אשר עוסקת במתן שירותים בסיסיים והכרחיים ללקוחותיה בתפוצה אדירה של מאות סניפי פעילות הפזורים לאורכה ולרוחבה של מדינת ישראל. במסגרת זו מזדמן למשיבה לבוא במגע עם קהל רב של לקוחות ולהוות "מפזר נזק" משמעותי.
- 99.6. גודל הקבוצה מצדיק הגשת התובענה הייצוגית שכן הקבוצה מונה לכל הפחות כמה אלפים אם לא עשרות אלפי חברים, אשר להם עניין משותף בבירור התובענה בדרך של תובענה ייצוגית.

100. המבקש מייצג בדרך הולמת ונתום לב את עניינה של הקבוצה שכן:

- 100.1. עניינו של המבקש בתובענה זו זהה לעניינם של כל שאר חברי הקבוצה.
- 100.2. המבקש אשר נפגע ממעשיה ומחדליה של המשיבה, נקט יוזמה, ערך בדיקות יסודיות והגיש את התביעה בשם כלל חברי הקבוצה אשר נפגעו בשל עוולות המשיבה. במטרה להגן על זכויותיהם של חברי הקבוצה, לקדם את זכויותיהם של אנשים עם מוגבלויות ולאכוף על המשיבה לקיים את חובותיה כלפי חברי הקבוצה.
- 100.3. בהתאם לכך, קיים יסוד סביר להניח כי המבקש ייצג בדרך הולמת את עניינם של חברי הקבוצה.

101. גודל הקבוצה מצדיק הגשת התובענה הייצוגית שכן:

- 101.1. הקבוצה מונה לכל הפחות ובהערכה שמרנית כמה עשרות אלפי חברים, אשר להם עניין משותף בבירור התובענה בדרך של תובענה ייצוגית.

101.2. על פי פרסומיה, המשיבה מפעילה יותר מ-1,300 מרפאות, 14 בתי חולים, כ-400 בתי מרקחת ומאות מכונים ומעבדות. לפיכך היא מהווה "מפזר נזק" אדיר. דבר אשר מגדיל את היקף קבוצת הנפגעים עם כל יום שעובר.

ז. הסעדים המבוקשים

102. במסגרתה של תובענה זו מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן סעד הצהרתי לטובת הקבוצה לפיו המשיבה הפרה את הוראות החוק כמפורט בבקשה זו לעיל.
103. כן מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על מתן צו עשה למשיבה המורה לה לאכוף לאלתר, הסדר כולל ומקיף בכלל סניפיה שיביא לתיקון המצב הקיים לפיו נדרשים אנשים עם מוגבלויות בעלי "תג חניה לנכה" לשלם בעבור חניה בסניפיה של המשיבה (כאשר החניה בתשלום הינה הגישה הנגישה היחידה לאדם עם מוגבלות) או לחילופין להורות על הסדר שיפוי הולם בכל סניפיה. בתוך כך מתבקש בית המשפט הנכבד, להורות למשיבה להציב בעמדות התשלום ובכניסות לחניונים בסניפיה בהם קיימים חניונים בתשלום, שלטים בולטים וברורים שמטרתם ידע חברי הקבוצה בדבר זכאותם לחניה ללא תשלום בנסיבות כאמור.
104. חשיבותם של סעדים נתבעים אלה נובעת בין היתר מהעובדה כי "תכליתה של התובענה הייצוגית היא להתגבר על הכשל הנוצר בשל תופעת תת האכיפה" [ר' דברי כב' השופט א. קיסרי בעניין הראל ת"א (מחוזי חיפה) 1169/07 הראל נ' שטראוס מחלבות בע"מ (פורסם בנבו, 20.10.2010)].
105. בנוסף מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על פיצוי כספי לחברי הקבוצה בגין נזקיהם הממוניים והבלתי ממוניים. המבקש מעריך את סך הנזק המצטבר שנגרם לחברי הקבוצה לעת עתה, ובהעדר נתונים לגבי גובה הנזק בסכום כולל של כ-13,036,095 ₪. הערכה זו נסמכת על ההנחה לפיה, נזקם הממוני, השנתי, הממוצע של כל אחד מחברי הקבוצה, זהה לנזקו של המבקש, קרי 50 ₪ (בשנה אחת) במכפלת 7 השנים שקדמו להגשת הבקשה ובסך הכל-23,579,500 ₪. לסכום זה, יש להוסיף את סכום נזקיהם הבלתי ממוניים של חברי הקבוצה המהווים את סכום נזקו הבלתי ממוני האישי של המבקש, קרי 100 ₪ במכפלת חברי הקבוצה (67,370) ובסך הכל-6,737,000 ₪. על כן מעריך המבקש, את סכום הפיצוי וההשבה הכולל להם זכאים חברי הקבוצה בסך של-30,316,500 ₪.
106. מסכום זה יש להפחית את מספר סניפי המשיבה הנעדרים חניון בתשלום ו/או שקיימת בהם גישה נגישה אחרת עבור אדם עם מוגבלות. כמצוין בסעיף 40 לעיל, ממדגם שערך המבקש, מעריך זה את שיעור סניפי המשיבה בהם מצויים חניונים בתשלום המהווים את נקודת הגישה הנגישה היחידה עבור אדם עם מוגבלות בכ-43% מתוך כלל סניפיה של המשיבה. על כן שיעור זה מתוך הסכום המפורט בסעיף 48 מהווה את סכום התביעה דנא. ובסך הכל 13,036,095 ₪.
107. כאמור, אומדן קרוב ומדויק יותר ניתן יהיה לבצע לאחר קבלת הנתונים מהמשיבה.

108. בנוסף ו/או לחילופין למבוקש לעיל, היה ובית המשפט הנכבד יקבע כי פיצוי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות העניין, בין משום שלא ניתן לזהותם ובין מסיבה אחרת, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על מתן פיצוי לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין על פי סמכותו מכוח סעיף 20(a) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006.

ח. סוף דבר

- 109. אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כמבוקש ברישא לבקשה זו.
- 110. בקשה זו נתמכת בתצהירו של המבקש, מר אבי גנון.
- 111. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

יוליה ולצמון, עו"ד

אורי בן יוחנה, עו"ד

אבי בן יעקב, עו"ד

ב"כ המבקש

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

28 אוקטובר 2013

ת"צ 58649-10-13 גנון נ' שירותי בריאות
כללית מחוז דן

אישור פתיחת תיק
מصادقة على تسجيل قضية

ניתן אישור כי ביום (תֻּסָּדַק בְּהַذَا בְּאֵתֵהּ בַּיּוֹם) 28 אוקטובר 2013 בשעה (الساعة) 11:13 נפתח בבית משפט זה (سجلت في المحكمة قضية تحمل الرقم) ת"צ 58649-10-13 גנון נ' שירותי בריאות כללית מחוז דן.

יש להמציא את כתב הטענות הפותח לבעלי הדין שכנגד, בתוך 5 ימים, בדואר רשום עם אישור מסירה, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.
عليك تسليم لائحة الأدعاء للطرف الآخر خلال 5 ايام بالبريد المسجل مع وصل تبليغ إلا إذا أمرت المحكمة غير ذلك.

פסקי דין והחלטות מתפרסמים באתר האינטרנט של מערכת כתי המשפט בכתובת www.court.gov.il